

INTERVIEW

ILSE ONTSNAPTE UIT DE GEWELDDADIGE RELATIE MET HAAR EX

Verstrikt in een web van controle en macht

Ilse* lag maar wat graag in de armen van haar ex-partner, die haar vertroetelde met bloemen, theatershows en een nieuwe baan. Maar binnen een aantal maanden zat ze vast in zijn web van macht en controle, waar ze maar ternauwernood uit ontsnapte. Dit is het verhaal van een vrouw die een compleet nieuw en vooral geheim leven opbouwde.

Elise Spetter

In de auto op weg naar zijn huis in het centrum van Rotterdam hoorde Ilse* nog ver weg een stem die haar waarschuwde: ga niet met hem mee! Het gaspedaal werd ondertussen flink ingedrukt. Wat ging er gebeuren? Ze voelde zich machteloos. Niemand kon haar helpen. Dat het geen veilige situatie was, maar iets wat haar leven in gevaar zou kunnen brengen, zag ze aan zijn lichaam dat trilde van woede.

Uit wat ze zag in zijn ogen, wist ze dat er iets verschrikkelijks stond te gebeuren. Maar wat? Geen woord werd tegen haar gezegd. Als ze aan hem zou vragen of hij wilde vertellen wat er was, wist ze dat het antwoord een klap in haar gezicht zou zijn, of nog erger. Eenmaal in zijn huis gingen alle deuren op slot. Haar tas werd in de hoek gesmeten. „Vanaf dat moment wist ik: ik moet overleven. Ik moet een spel gaan spelen.”

In 2017 – Ilse zorgde veel voor haar zieke moeder – ontmoette ze tijdens het uitgaan een charmante man. Ze kreeg gin-tonics van het duurste merk in de club en gaf tegen het einde van de avond haar nummer, nog in het ongewis over de gevolgen. Op straat, bij vriendinnen thuis met wie ze vaak afsprak, tijdens voetbaltrainingen: hij traceerde haar na een paar maanden overal.

Dat deed hij ook op de dag dat ze besloot voorgoed bij hem weg te gaan. Zeven eerdere pogingen waren vooraf gegaan aan deze. „Ik ben je leugens zat en ga bij je weg”, vertelde ze aan hem over de telefoon. Hij reageerde als een

hyena wiens prooi ontsnapt. Toen schakelde ze haar enige hulp in, de politie, waarvan ze al wist dat die haar alleen kon helpen als hij haar wat aandeed. „Je moet dood zijn voordat ze wat doen”, wist ze. Maar een andere keus had ze niet.

Ontsnapt

Op een geheime locatie vertelt Ilse, een gefingeerde naam vanwege haar veiligheid, over hoe ze ternauwernood ontsnapte aan de jarenlange geestelijke en lichamelijke mishandeling van haar ex-partner. Haar leven was weer zeker was, maar ze raakte ook haar vrijheid kwijt. Haar mishandelaar blijft, net zoals veel andere daders van huiselijk geweld, uit handen van de politie en gaat door met leven, vaak op zoek naar een nieuw slachtoffer.

Daders zijn niet bang om een keer te worden opgepakt voor huiselijk geweld, weet Ilse, omdat ze weten dat de politie weinig kan doen. Het zijn de mannen die vrouwen aan hun haren slepen, zoals bij Ilse gebeurde, maar bij het vertrek van de vrouw vervolgens zeggen ‘dat ze niet zonder haar kunnen’. Mannen die vanaf het begin lief ogen, maar uit zijn op controle en macht.

Ilse vertelt dat haar ex-partner steeds belangrijker werd in haar leven, door haar een baan aan te bieden en een auto te geven. Hij nam haar mee naar de nieuwste theatershows en concerten met grote artiesten. Het waren avonden die vaak slecht afliepen, als hij ‘weer een kronkel kreeg’. Maar de slechte momenten, waarin hij haar uitschold, in haar buik stompde, of haar telefoon kapot-sloeg, vonden aan het begin ‘slechts’ eens in het halfjaar plaats.

„Maar na drie jaar werd het dagelijks.”

In het gesprek vertelt Ilse open over alle heftige momenten die ze met haar ex-partner heeft meegemaakt, terwijl ze tegelijkertijd over enkele gebeurtenissen zwijgt, omdat die te heftig zijn. Veel momenten kunnen niet in detail worden naverteld, omdat dit haar veiligheid in gevaar brengt. Maar, zegt ze samenvattend: „Hij was echt een *nasty* mannetje, een bekrompen geest. De rode vlaggetjes heb ik eigenlijk al vanaf het begin gezien, maar iets in je wilt het nog niet écht zien. Je denkt dat iemand nog kan veranderen.”

„Had ik maar naar die rode vlaggen gehandeld. Ik had door dat er heftige dingen gebeurden, maar toch bleef ik. Zo heeft hij

▲ Ilse* ontsnapte aan de controle van haar misbruiker door naar een vrouwenopvang te gaan.

FOTO MARCO DE SWART

De rode vlaggetjes heb ik eigenlijk al vanaf het begin gezien

– Ilse*

‘Vroegtijdig ingrijpen kan ingewikkeld zijn’

„Bij dit soort zaken is vroegtijdig ingrijpen lastig”, zegt een woordvoerder van politie Rotterdam. „Een opmerking als: ‘Ik zie je morgen’ kan voor een slachtoffer voelen als een dreigement, maar juridisch is dat anders. Strafrechtelijk kunnen we niet altijd optreden, maar we leggen meldingen vast. Zo worden losse incidenten patronen, waarmee een

slachtoffer juridisch sterker staat. Ook kunnen we na meldingen van huiselijk geweld beschermingsmaatregelen nemen. Bij heterdaad mogen we drie dagen lang intensief naar een verdachte zoeken. Soms is aanhouden nodig, soms helpt een stevig gesprek. Slachtoffers moeten zo snel mogelijk hulp zoeken, bijvoorbeeld bij

Veilig Thuis. In Rotterdam kunnen ze ook terecht bij Filomena, waar twee keer per week een inloopspreekuur is. Op ervaringinhuis.nl kunnen slachtoffers contact leggen met ervaringsdeskundigen van intiem terreur. Daarnaast zeggen we: bel bij direct gevaar altijd 112. Huiselijk geweldmeldingen hebben de hoogste prioriteit.”

steeds meer macht over mij kunnen krijgen. Dat moet je niet willen.”

Haar achtste vertrekpoging, toen ze opgesloten zat in zijn huis, geeft haar tot op de dag van vandaag rillingen, alsof ze daar weer zit. Zijn ogen zagen zwart van woede. Een ding wist ze zeker: als ze hem nog bozer maakte, zou hij haar vermoorden. Het zou nog een jaar duren voordat ze een volgende poging waagde, de laatste dit keer.

Woedend

„Ik kwam op een dag binnen in zijn garage en zag meteen dat hij woedend was. Toen ik een verkeerde opmerking maakte, verloor hij zichzelf volledig. Hij sleurde me aan mijn arm door de sleurde. Pas toen hij een telefoon-tje kreeg, liet hij me los. Ik wist: dit kan niet meer. Ik stapte in mijn auto en reed weg, zonder plan. Hij bleef bellen.”

„De eerste keer dat ik mijn verhaal deed bij de politie ben ik huilend weggelopen. De agent die tegenover me zat was zo hard. Ze vroeg op koude toon naar data, tijden en bewijzen. Ondertussen stond mijn ex’s avonds laat voor mijn huis te polsen met grote koplampen aan, in de autodeur zat een deuk en de spiegel was kapot.”

Na een aantal maanden belde een vrouwelijke agente Ilse op, die op dat moment nog ondergedoken zat en doodsbang was. „Kom vanavond naar me toe. Ik heb de hele nacht dienst”, zei de agente. Die nacht zat Ilse zeven uur op het politiebureau. De agente zei: „Als hier niets mee wordt gedaan, dan weet ik het ook niet meer.”

„Maar zelfs met zo veel bewijzen en getuigen kunnen ze weinig. Ik wist dat als ik wachtte op gerechtigheid, het te laat kon zijn. Dus koos ik voor veiligheid.”

Alles kwijt

Een aantal jaar geleden belandde Ilse in een vrouwenopvang, een plek die onderdak biedt aan slachtoffers van huiselijk geweld, waar vrouwen veilig tot rust kunnen komen. Aan het begin vond ze het heerlijk om even niet bang te zijn, maar al snel besepte ze alles kwijt te zijn: haar huis, vrijheid, familie en baan. Na een jaar vertrok ze naar een geheim adres.

Sindsdien leeft Ilse een anoniem leven. „Het is gek dat hij vrij rondloopt en alles kan doen, en ik constant op moet letten. Maar ik heb de kans gehad om opnieuw te beginnen. Mijn leven krijgt langzaam weer kleur. De angst is er, maar krijgt steeds minder grip op me. Hij zei altijd dat ik niks was zonder hem, maar kijk me nu. Kijk eens wat ik heb. Dat heb ik allemaal zelf gedaan. Mijn leven zonder hem is zo veel mooier.”

** Ilse vertelt haar verhaal anoniem, omdat ze anders gevaar loopt. Haar echte naam is bekend bij de redactie. Ook is een aantal details veranderd vanwege haar veiligheid.*

■ Hulp nodig na mentaal of fysiek geweld of verwaarlozing thuis, door je partner of een naaste? Of ken je iemand bij wie dit speelt? Bel bij direct gevaar 112. Bel Veilig Thuis voor advies of hulp via 0800-2000 (gratis en kan anoniem) of chat op veiligthuis.nl en kijk voor het inloopspreekuur op filomena.nl.

ACHTER DE SCHERMEN

Elke week beschrijft de hoofdredactie wat de AD-redacties bezighoudt. Deze keer Paul van den Bosch (AD Regio) over lokale journalistiek en een collega die daar afscheid van neemt.

Afscheid van Nils en een pop-up redactie ‘op Zuid’ - er is een connectie

Verslaggever Nils de Kruijff had gisteren officieel zijn laatste werkdag bij zijn redactie, *AD Utrechts Nieuwsblad*. Met recht zijn redactie, want zo Utrechts als Nils vind je ze niet snel. We zien hem met lede ogen vertrekken, maar zijn lichaam heeft hem in de steek gelaten.

Bij een bijeenkomst met al zijn collega’s van de Utrechtse en Amersfoortse redacties had Nils deze week het slotwoord. Het thema was ‘lokale journalistiek’, want we gaan dit jaar nog meer aandacht besteden aan de steden en stadjes rond de grote kernen (Utrecht, Den Haag, Rotterdam).

Dus ook meer over De Bilt (44.000 inwoners) waar Nils de afgelopen jaren veel over schreef. „Ga erheen”, zei Nils tegen zijn collega’s. „Praat met en luister naar de mensen. Bezoek de gemeenteraad, maar niet alleen die. Dan zul je zien dat je op veel mooie verhalen stuit.”

Utrechts accent

Het is de lol van de regionale en lokale journalistiek. Heel dicht bij je lezers en abonnees. Sinds 1988 (met een kort uitstapje elders) was Nils de Kruijff bij ‘het UN’ altijd onder de mensen, zelf was hij misschien wel onze meest kritische lezer. Wij gaan hem enorm missen, en zijn Utrechtse accent uiteraard, want dat hoor je ook bij ons op de redactie steeds minder.

Nóg dicht bij onze lezers en volgers. Daar waren we de laatste jaren al mee bezig, maar in 2025 gaan we het versnellen. Omdat de meeste lezers uiteraard geïnteresseerd zijn in Trump, Schoof, Oranje en de mening van Angela de Jong, maar net zo zeer in wat in hun gemeente gebeurt. Misschien nog wel meer.

In Rotterdam gaan we de komende maanden letterlijk de straat op. Vanaf dinsdag hebben we met *AD Rotterdams Dagblad* - een van onze andere regionale titels - een pop-up redactie ‘op Zuid’. Iedereen die Rotterdam kent, weet dat je dan Rotterdam-Zuid bedoelt. In dat deel van de stad wonen meer dan 200.000 mensen, net zoveel als in Eindhoven en Groningen. Al die wijken bij elkaar zouden de vijfde stad van Nederland zijn.

Als we over ‘Zuid’ schrijven, is het meestal over problemen. Dat zijn er veel. Verpauperde huizen, onveiligheid,

▲ Verslaggever Nils de Kruijff van *AD Utrechts Nieuwsblad* zat altijd dicht op zijn lezers.

FOTO ANGELIEK DE JONGE

schulden, lage schoolresultaten, slechte gezondheid, armoede, kinderen die met honger naar school gaan - in deze wijken tikken de bewoners alle verkeerde lijstjes aan.

Die verhalen zullen we ook schrijven. Maar er gebeurt méér op Zuid. Mensen leven en groeien er op, doen iets voor een ander, starten projecten om het leven beetje bij beetje beter te maken.

Tarwewijk

Onze redacteuren gaan de komende drie maanden in een geïmproviseerd redactielokaal zitten, in de Tarwewijk. We gaan mét in plaats van alleen óver de inwoners praten. We laten het dagelijkse leven zien - in tekst, beelden, op socials. We willen er een onderwijsproject aan koppelen, zodat kinderen les krijgen in nieuws en media. Kunnen ze vertrouwen wat ze zien of horen? Want zoals wij ‘Zuid’ niet goed kennen, kent ‘Zuid’ ons eigenlijk ook niet.

„Ga erheen”, zou Nils de Kruijff tegen zijn collega’s in Rotterdam zeggen. „Praat met en luister naar de mensen. Dan zul je zien dat je op veel mooie verhalen stuit.”

De meeste journalisten weten dat wel, maar het is altijd goed om het nog eens te horen. Zeker van een oude rot die tot zijn laatste werkdag nooit is vergeten waarom hij ooit voor dit vak heeft gekozen. Dank je wel, Nils. Voor alles.

